

[Undervisningsministeren]

sætte – været meningen med loven, at kun arbejdsgivere, der havde mulighed for at ansætte efg-elever eller lærlinge, skulle være omfattet af indbetalingspligten. Hensigten med loven har tværtimod været, at hele det private arbejdsmarked skulle bidrage til den i loven angivne refusionsordning.

• Den næste sag på dagsordenen var:

3) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om renter ved forsinket betaling m. v.

(Lovforslag nr. L 38. Fremsat 13/10 77. Første behandling 4/11 77. Betænkning 8/12 77).

Der var stillet 6 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Mette Groes (S):

For dette forslag er der skabt et flertal, bestående af DKP, SF, VS, retsforbundet og socialdemokratiet. Det samme flertal stemmer nej til ændringsforslag nr. 2, 3, 5 og 6, og ja til de andre, for det er vores egne.

Vi betragter begrundelsen for de ændringsforslag, som vi stemmer nej til, som falsk. Vi finder for det første, at erhvervslivets risiko primært reguleres ved almindelig prisdannelse, for det andet at forsinket betaling hyppigst resulterer i inkassosager, som dækker sælgers og inkassators udgifter, for det tredje at hensynet til den svage forbruger, som ikke på grund af manglende vilje og slet ikke på grund af bedrageriske hensigter, men alene på grund af manglende evne til at betale til tiden, fortsat må veje tungest.

Wissing (FP):

Selv om det af betænkningen fremgår, at udvalget har tiltrådt to af de stillede ændringsforslag, så er det ikke udtryk for, at

der er almindelig enighed i udvalget om forslaget i øvrigt.

Fra fremskridtspartiets side vil vi stemme for de ændringsforslag, som vi er medforslagsstillere til. Hvis ændringsforslag nr. 2 ikke bliver vedtaget, vil vi endvidere stemme for det af centrum-demokraterne fremsatte ændringsforslag nr. 3.

Fremskridtspartiets medlemmer af udvalget mener for øvrigt, at der i lovforslaget er emner, der stadig væk ikke er tilstrækkeligt belyst, og jeg skal derfor anmode om, at forslaget må blive sendt tilbage til udvalget inden tredje behandling.

Anders Andersen (V):

Ved første behandling af dette lovforslag havde jeg noteret mig, at justitsministeren i sin fremsættelsestale havde været så venlig at erklære sig parat til at forhandle om lovforslaget. Den venlighed holdt nu ikke så forfærdelig lang tid, for da først justitsministeren havde konstateret, at der var et flertal af venstrefløjen her i salen sammen med retsforbundet, så var der overhovedet ikke tale om, at justitsministeren fandt anledning til at forhandle om de to problemer, som blev rejst under første behandling, nemlig spørgsmålet om morarentens størrelse, spørgsmålet om § 7.

Vi står altså i den situation, at regeringen nu agter at gennemføre dette lovforslag med et spinkelt flertal. Jeg kunne såmænd henvise til de bemærkninger, jeg sagde i går i forbindelse med forslaget om formuebeskatning; det skal jeg dog undlade. Jeg konstaterer bare, at regeringen også i denne sag finder sig tilstrækkeligt dækket ind over for en kompakt masse på den anden side i salen, ved at man har retsforbundet med sammen med en række af de røde såkaldte venstrefløjspartier.

Men hvad er det nu, man gennemfører? Man gennemfører en morarente på diskontoen plus 2 pct. Jeg vil gerne have ministeren til at oplyse, i hvilket pengeinstitut det er muligt at låne til 2 pct. over diskontoen på en kassekredit. Vi har i det ændringsforslag, som er stillet af et betydeligt mindretal, foreslået 4 pct. over diskontoen. Selv 4 pct. over diskontoen vil være, jeg kan vist godt sige endda noget i underkanten af det, man normalt skal betale i rente af en kassekredit.

[Anders Andersen]

Derfor forekommer det helt urimeligt, at man gennemfører et sådant lovforslag.

Jeg ved godt, at begundelsen for lovforslaget skulle være, at det er en forbrugerbeskyttelse, men det er i allerhøjeste grad en misforståelse. Nej, det er en beskyttelse af dem, der ikke vil overholde indgåede forpligtelser, så de nu med sindsro kan lade være at betale, fordi de ved, at det er billigere at betale en morarente end eventuelt at skulle trække på en kassekredit. Det kan da ikke være opgaven, at man igennem lovgivningen skal fremme interessen for at undgå at overholde indgåede forpligtelser.

Hvad vil det medføre? Det vil naturligvis medføre, at de handlende er nødt til at være dækket ind, ved at de må tage det, som de eventuelt mangler i morarenten, og som de skal betale mere for deres kassekredit, igennem en højere varepris, som alle andre, der i øvrigt overholder indgåede forpligtelser, skal være med til at betale. Det er efter venstres opfattelse en besynderlig form for lovgivning, man her bevæger sig ind på.

Det samme er tilfældet, når man vender sig til § 7. I § 7 lægger man nye byrder over på erhvervslivet. Sælgeren skal kunne klargøre, om det salg, der foretages, er til privat forbrug eller det er til erhvervsmæssigt forbrug. Hvis det er til erhvervsmæssigt forbrug, så falder det uden for loven; hvis det er til privat forbrug, så falder det inden for loven. Det vil igen sige, at man næsten skal spørge køberen, om den vare – og der er mange varer, der kan bruges både til det ene og det andet – vedkommende køber, skal noteres som værende til privat forbrug eller til erhvervsmæssigt forbrug. Det er igen en belastning af de selvstændige næringsdrivende i denne lovgivning, uden at det har nogen som helst fordel for det, man kalder forbrugereinteresser. Det er kun til fordel for dem, der agter at overtræde indgåede forpligtelser.

Derfor vil jeg henstille, at man stemmer for de af et stort flertal stillede ændringsforslag, nemlig ændringsforslag nr. 2 om de 4 pct. og ændringsforslag nr. 5 og 6, som fjerner § 7. Hvis disse bestemmelser tages ud af lovforslaget, så har lovforslaget et fornuftigt indhold, og så vil venstre kunne stemme for det.

Annelise Gottfredsen (KF):

Udvalget har underkastet lovforslaget en grundig drøftelse, og jeg kan generelt sige, at de bemærkninger, jeg gjorde ved første behandling, kan jeg gentage med fornyet styrke.

Ved en lov, der er af en så indgribende betydning for dele af erhvervslivet, finder jeg det overordentlig betænkeligt, at man ved en fastlæggelse af renten ved forsinket betaling lægger forhold til grund, der var gældende ved betænkningens afgivelse i 1972. Den juridiske argumentation for at fastlægge renten til diskontoen plus 2 pct. var i 1972 afbalanceret og kunne derfor med rimelighed lægges til grund for lovforslaget. Dette gælder imidlertid ikke længere. Det samlede rentekompleks er i dag ude af styr, og markedsmekanismen fører i dag til en kreditrente, der er uafhængig af diskontoen, som jo er politisk bestemt. I 1972 var en renteafstand på 2–3 pct. fra diskontoen til kassekreditrenteniveauet normalt, men forskellen kan i dag variere fra 4 pct. og opefter.

Vi finder det meget betænkeligt at pille en bid ud af hele det store rentekompleks og med et spinkelt flertal fra den røde side af salen vedtage dette. Her er forbrugersynspunkterne i § 7 kun en krølle i sammenhængen.

Oplysninger fra Statistiske Efterretninger, som jeg nylig har modtaget, afviger fra det materiale, vi har behandlet i udvalget, og jeg foreslår derfor fornyet udvalgsbehandling mellem anden og tredje behandling.

Med forbehold af hvad der måtte fremgå af denne fornyede udvalgsbehandling, vil vi her i dag stemme for det af fremskridtspartiet, venstre, kristeligt folkeparti, det radikale venstre og det konservative folkeparti stillede ændringsforslag nr. 2.

Vi finder endvidere, at den i forbrugerbeskyttelsehensyn begrundede § 7 er fejlagtig. Jeg vil blot henvise til den foregående ordførers bemærkninger om det nye forbrugerbegreb. Men i det hele taget er forbrugerbeskyttelsen tvivlsom. Det vil utvivlsomt blive mærkbart for prisniveauet, såfremt det tab, kreditor lider ved betalingsforsinkelser fra de dårlige debitorer, skal dækkes ind ved prisforhøjelse. Jeg kan ikke se andet, end at forbrugerne, og her netop også de svage forbrugere, straffes. Jeg vil endvidere hævde, at loven må medføre en stigning i inkassosager-

[Annelise Gottfredsen]

ne. Det er vel næppe en beskyttelse af denne art, man har ønsket for den svage forbruger.

Vi har derfor stillet forslag om, at § 7 – og som konsekvens heraf tillige § 10, stk. 2 – helt skal udgå. Med disse ændringsforslag kan vi anbefale lovforslaget til vedtagelse.

Mimi Jakobsen (CD):

Når jeg på CDs vegne har stillet ændringsforslag med hensyn til morarentens størrelse, som vi foreslår skal være diskontoen plus 3 pct., skyldes det, at vi på den ene side er enig i, at det er ønskværdigt, at man nærmer morarenten til kassekreditrenten, men at der på den anden side må ligge en tilskyndelse for den erhvervsdrivende til hurtigst muligt at inddrive det skyldige beløb. Man undgår derved, at en skyldner pludselig opkræves et beløb, hvori der indgår tilskrevne renter for en længere periode. Jeg skal derfor anbefale, at man stemmer for vort ændringsforslag om at fastsætte morarenten til diskontoen plus 3 pct. Dog må jeg naturligvis som andre forbeholde mig ret til, hvis der fremkommer nye oplysninger under udvalgsarbejdet, at tage en ændret stilling ved tredje behandling.

Hjortlund Christensen (DR):

Vedrørende ændringsforslagene kan vi stemme for nr. 1, imod nr. 2 og 3, for nr. 4 og imod nr. 5 og 6. Jeg vil gerne ganske kort begrunde retsforbundets holdning.

Intentionerne bag denne lovgivning har jo forskelligt sigte. Vore intentioner er at skabe ro og beskytte både købere og sælgere. Hele renteproblematikken, som beror på vores kæmperente højder i aftaler og uden for aftaler, har vi ingen lyst til at beskytte, hvorfor vi vil stemme for lovforslaget og håbe på, at en vis ro og orden omkring rentekravene, som ofte går op til 36 pct. p. a., vil kræve en vis seriøs behandling fremover fra sælgers side.

De seriøse firmaer får meget begrænsede problemer i forbindelse med loven. Det er i øvrigt mit håb, at den hæmningsløse kreditgivning kan mindskes i forbindelse med denne lovgivning. Juridiske afgørelser giver i øvrigt anledning til, at sælgeren kun tilkendes 6 pct. p. a., og beskyttelsen vil således være til gensidig fordel for både køber og sælger.

Justitsministeren (Erling Jensen):

Som svar på de rejste spørgsmål skal jeg da gerne medgive – hvad jeg også har gjort under udvalgsarbejdet – de mindretal, der har foreslået, at morarenten forhøjes, at kassekreditrenten *for tiden* i de fleste pengeinstitutter er 1–2 pct. højere end lovforslagets rente på diskontoen plus 2 pct. Baggrunden for denne forskel er, at kassekreditrenten og diskontoen i modsætning til normalt ikke har svinget i samme takt inden for det sidste års tid.

Ser man på kassekreditrenten over en længere periode, viser det sig imidlertid, at den fra 1960 og helt frem til udgangen af 1976 – bortset fra én enkelt, meget kort afbrydelse – har svaret nogenlunde til diskontoen plus de 2 pct., der er lovforslagets indhold. Jeg mener derfor fortsat, at der er grund til, når der skal anlægges en langsigtet betragtning, at kunne regne med, at fordringshaverens rentetab vil ligge på et niveau, der svarer nogenlunde til diskontoen plus de 2 pct.

Det er rigtigt, at jeg i fremsættelsestalen og under førstebehandlingen gav udtryk for, at jeg godt nok var klar over, at der var delte meninger om berettigelsen af § 7 i lovforslaget, og at argumenterne for og imod denne bestemmelse måtte efterprøves nærmere under behandlingen i udvalget. Som det også er sagt fra oppositionsside, har behandlingen af § 7 i udvalget været særdeles grundig. Der er imidlertid ikke under udvalgsarbejdet kommet noget frem, som har ændret min positive holdning til § 7, og der er ikke kommet nogen alternativer til en forbrugerbeskyttelse frem overhovedet. Jeg ved godt, at udvalgets flertal ikke er blevet overbevist, men jeg håber alligevel, at det er lykkedes at finde bredere forståelse for det hensyn til forbrugerbeskyttelsen, der begrundes § 7, og for, at en del af de argumenter, der oprindeligt blev anført mod reglen, ikke er holdbare.

Hr. Anders Andersen talte i sit indlæg om forhandlingsvilje og forhandlingsduelighed. Jeg vil godt have lov at sige, at jeg synes, det udspil, hr. Anders Andersen og de partier, han her repræsenterer, er kommet med, ikke har båret præg af denne forhandlingsduelighed.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

§§ 1 og 2, ændringsforslag nr. 1, § 3, således ændret, og § 4 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2 forkastedes, idet 59 stemte for, 81 imod; 9 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 3 forkastedes, idet 68 stemte for, 81 imod.

Ændringsforslag nr. 4, § 5, således ændret, og § 6 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 5 forkastedes ved, at § 7 vedtoges med 82 stemmer mod 69.

§§ 8 og 9 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 6 betragtedes som forkastet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 5.

§§ 10 og 11 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget gik herefter til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af de kommunale styrelseslove.

(Lovforslag nr. L 104. Fremsat 23/11 77. Første behandling 1/12 77. Betænkning 8/12 77).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 forkastedes, idet 30 stemte for, 121 imod.

§ 1

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2 betragtedes som forkastet med samme stemmetal som ændringsforslag nr. 1.

§§ 2 og 3 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om internationale reguleringsforanstaltninger vedrørende fiskeri.

(Lovforslag nr. L 88. Fremsat 11/11 77. Første behandling 17/11 77. Betænkning 7/12 77).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning